

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen hyväksynnästä.

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Neste Markkinointi Oy,

Marketing & Services

PL 95

00095 NESTE

Yhteyshenkilö: Pirjo Haasto

Y-tunnus 1626490-8

PUHDISTETTAVA ALUE JA SEN SIJAINTI

Sijainti

Ranuan kunta

Osoite

Savutie 15, 97700 Ranua

Kiinteistötunnus

683-402-31-174

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämisestä kaivualueella tai poistamisesta toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi on tehtävä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle ympäristönsuojelulain 136 §:n perusteella. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen.

ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on tullut vireille 9.11.2020 ja sitä on täydennetty 18.11.2020.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA OMISTAJA

Alueella on voimassa asemakaava (asemakaavan muutos, Jukola ja Harjutie-Laaksotie, Oravi, Teeritie ja Kolomaa sekä Kolomäki ja Riistamaa), jossa kiinteistön alue on osoitettu teollisuusrakennusten korttelialueeksi, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY).

Ilmoitettu alue rajautuu kaakkoisosalla teollisuusrakennusten korttelialueeseen, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY), luoteisosalla maatalousalueeseen (MT) sekä koillis-, kaakkois- ja lounaisosalla tiealueisiin (Keskustie, Savutie ja Rovaniementie).

Kiinteistön omistaa Napapiirin Kuljetus Oy ja vuokralainen määräalalla on Neste Markkinointi Oy.

ILMOITETTU TOIMINTA

Kohteessa on toiminut polttoaineenjakuasema NesteTruck Ranua (as. nro 2755). Polttonesteiden jakelutoiminta on alkanut 1980-luvulla. Polttoaineenjaku tapahtuu yhdeltä mittarijalustalta. Alueella on yksi maanpäällinen 1-vaippainen DI-säiliö (30 m³) vuodelta 1985.

Nykyisen Truck -aseman toiminta päättyy 31.12.2020. Aseman alustava purkuajataulu on 31.12.2020-19.1.2021. Kiinteistön tuleva käyttötarkoitus ei ole tiedossa.

Kohteen maaperää ja pohjavettä on tutkittu aiemmin vuosina 2002 (*PSV-Maa ja Vesi / PO2580, 29.5.2002*) ja 2009 (*Pöyry Finland Oy, nyk. AFRY Finland Oy*). Vuonna 2017 maaperän pilaantuneisuus tarkistettiin kohteen öljynerotin- ja näytteenottoaivojen uusimisen yhteydessä (*FCG Oy / P32595, 12.3.2018*). Vuonna 2020 kohteessa tehtiin ympäristötekkinen maaperä- ja pohjavesitutkimus (*Purkamisen aikainen kaivusuunnitelma, 101013067, AFRY Finland Oy 4.11.2020*), jonka tarkoituksena oli selvittää maaperän ja pohjaveden nykytila. Tutkimukset kohdistettiin polttoaineen jakelutoimintaan kohdistuvalle alueelle huomioiden alueella kulkevat putkistot ja kaapelit. Tutkimusten perusteella kohteessa ei todettu puhdistustarvetta. Tutkimuksia ei pystytty rakenteiden vuoksi tekemään ihan mittareiden, erotinkaivon ja säiliöiden läheisyydessä. Jakelumittareiden ja mahdollisesti myös maanpäällisen säiliön alapuolisessa maaperässä voi olla haitta-ainepitoisempaa maata kuin mitä vuonna 2020 tutkimuksissa havaittiin huomioiden myös aikaisemmat tutkimukset. Tämän vuoksi varaudutaan käsittelemään haitta-ainepitoisia maa-aineksia jakeluaseman purkamisen vaatimassa laajuudessa purkutyömaan aikana.

Maaperä-, pohjavesi- ja pintavesitiedot

Aseman alue on pääosin murskepintainen. Täyttö- ja jakelualueella on betonilaatta. Murskeen alla on kivistä soraa, joka on todennäköisesti ainakin osin pihan rakennekerrosta. Kairaukset päättyivät noin kahden (2) metrin syvyydellä olevaan kallioon tai suuriin kiviin.

Kairauksien yhteydessä vuonna 2002 havaittiin polttoaineiden hajuja tutkimuspisteessä PVP1 syvyydellä 0-0,2 metriä ja lievää hajua syvyydellä 0,2-2 metriä. Pisteessä KK2 ei havaittu hajua. Vuoden 2009 tutkimuksissa ei havaittu hajua, joten pilaantuneisuus on todennäköisesti pienialaista. Vuonna 2020 lievää polttoaineen hajua havaittiin pisteessä KP101 1,5-1,8 metrin syvyydellä.

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue Kolonenäke (12683101, vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, luokka 1) sijaitsee noin 320 metrin etäisyydellä koillisessa. Kolonenäkkeen pohjavesialueella on Ranuan Infra Oy:n Kirkonkylän vedenottamo. Toinen luokiteltu pohjavesialue Repopaljakka (12683103, vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, luokka 1) sijaitsee noin 740 metrin etäisyydellä luoteessa. Lähitienoon kiinteistöt on liitetty kunnalliseen vesijohtoverkostoon.

Pohjaveden päävirtaussuunta karttatulkinnan perusteella on koilliseen (kohti Ranuanjärveä). Kohteesta ei saatu luotettavaa pohjaveden korkeushavaintoa. Maaperäolosuhteet huomioiden pohjaveden pinta on todennäköisesti lähellä oletettua kallion pintaa eli noin kahden (2) metrin syvyydellä maanpinnasta. Alueen pohjavesipinta on ollut uuden öljynerotuskaivon ja näytteenotto/sulkuventtiilikaivon asennuksen aikaan kuvien perustella noin 1 metrin syvyydellä.

Lähin vesistö Ranuanjärvi sijaitsee noin 700 metrin etäisyydellä koillisessa. Hulevedet puretaan öljynerotuskaivosta näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivon kautta avo-ojaan.

HAITTA-AINETUTKIMUKSET JA SELVITYKSET

Maaperän ja pohjaveden haitta-ainetutkimukset vuonna 2002

Kohteen maaperää ja pohjavettä on tutkittu vuonna 2002 kahdessa (2) pisteessä PVP1 (jakelualue) ja KK2 (täyttöalue). Pisteessä PVP1 havaittiin syvyydellä 0-0,2 metriä mineraaliöljyjä pitoisuudella 970 mg/kg ja pohjavesinäytteessä (23.5.2002) pitoisuudella 4,7 mg/l. Samassa pisteessä PVP1 syvyydellä 1,5-2 metriä mineraaliöljypitoisuus oli pieni 32 mg/kg. Pisteessä KK2 syvyydellä 1,5-2 metriä havaittu mineraaliöljypitoisuus 2,2 mg/kg oli hyvin pieni. Pisteessä PVP1 oli selvä haju syvyydellä 0-0,2 metriä

maanpinnasta ja lievä haju syvyydellä 0,2-2 metriä maanpinnasta. Pisteessä KK2 ei havaittu hajua. Kairaukset jouduttiin päättämään noin kahden (2) metrin syvyydellä olevaan kallioon tai suuriin kiviin. Tutkimuspisteiden sijainnit on esitetty päätöksen liitteessä 2.

Maaperä- ja pohjavesitutkimukset vuonna 2009

Maastotutkimukset tehtiin 23.11.2009. Maanäytteet otettiin monitoimikairalla ns. auger-tekniikalla, jolloin maaperästä saadaan jatkuva näytesarja. Tutkimuksia suoritettiin yhteensä kolmessa (3) pisteessä. Pisteet NP1-NP3 sijoitettiin säiliö- ja jakelualueelle huomioiden alueella kulkevat putkistot ja kaapelit. Maanäytteet otettiin tietyiltä tasoilta otetusta maa-aineksesta. Kairausten yhteydessä suoritettiin aistinvarainen pilaantuneisuuden arviointi ja silmämääräinen maalajimääritys. Maastohavaintojen perusteella viisi (5) näytettä valittiin laboratorioon analysoitavaksi. Tutkimuspisteiden sijainnit on esitetty päätöksen liitteessä 2.

Tutkimuspisteeseen NP3 asennettiin pohjavesiputki PVP3 vesinäytteenottoa ja pohjaveden pinnan korkeuden havainnointia varten. Pohjavesiputkesta otettiin vesinäyte. Kohteesta ei ole saatu luotettavaa pohjaveden korkeushavaintoa. Pohjavesipinta oli noin 2,4 metrin syvyydellä maanpinnasta. Mittaus ei kuitenkaan ollut täysin luotettava, koska vesipinta ei ehtinyt tasaantua putken asennuksen jälkeen.

Laboratoriotyöt

Maanäytteistä analysoitiin laboratoriossa öljyhiilivedyt C6-C35 (5 kpl). Vesinäytteestä määritettiin vastaavat öljyhiilivedyt kuin maaperänäytteistä. Näytteet analysoitiin Nab Labs Oy:n laboratoriossa Espoossa.

Tutkimustulokset

Maaperä

Öljyhiilivetyjen (C6-C35) pitoisuudet alittivat laboratorion analyysimääritysrajan <50 mg/kg kaikissa analysoiduissa näytteissä.

Pohjavesi

Säiliöalueen pohjoispuolisessa tutkimuspisteestä NP3/PVP3 otetussa pohjavesinäytteessä esiintyi pieni pitoisuus raskaita öljyhiilivetyjä C24-C35 0,23 mg/l. Haihtuvia öljyhiilivetyjä C6-C10 ja keskitiskeitä C11-C23 ei havaittu.

Öljynerotinkaivon muutostyöt vuonna 2017

Vuonna 2017 kohteessa uusittiin öljynerotin- ja näytteenottokaivot. Muutostyön yhteydessä maaperän pilaantuneisuus tarkistettiin öljynerotin- ja näytteenottokaivannon osalta. Näytteissä havaittiin hyvin pieni öljyhiilivetyjen C10-C40 summapitoisuus 110 mg/kg. Kaivannon syvyys oli noin kaksi (2) metriä. Alueen pohjavesipinta on ollut vuonna 2017 uuden öljynerotuskaivon ja näytteenotto- ja sulkuventtiilikäivon asennuksen aikaan kuvien perustella noin metrin (1) syvyydellä maanpinnasta.

Maaperä- ja pohjavesitutkimukset vuonna 2020

Maastotutkimukset tehtiin 17.6.2020. Maanäytteet otettiin monitoimikairalla ns. auger-tekniikalla, jolloin maaperästä saadaan jatkuva näytesarja. Tutkimuksia tehtiin yhteensä kahdeksassa (8) pisteessä. Pisteet KP101-KP108 sijoitettiin säiliö- ja jakelualueelle huomioiden alueella kulkevat putkistot ja kaapelit. Maanäytteet otettiin tietyiltä tasoilta otetusta maa-aineksesta. Kairausten yhteydessä pilaantuneisuutta arvioitiin aistinvaraisesti ja maalajit määritettiin silmämääräisesti. Maastohavaintojen perusteella kahdeksan (8) näytettä valittiin laboratorioon analysoitavaksi. Tutkimuspisteiden sijainnit on esitetty päätöksen liitteessä 2.

Tutkimuspisteeseen KP105 asennettiin pohjavesiputki PVP105 vesinäytteenottoa ja pohjaveden pinnan korkeuden havainnointia varten. Pohjavesiputkesta otettiin vesinäyte. Pisteeseen KP101 ei saatu asennettua pohjavesiputkea PVP101 kivisen ja tiiviin maaperän vuoksi. Pohjavesipinta oli näytteenottohetkellä 22.6.2020 noin 1,1 metrin syvyydellä maanpinnasta.

Laboratoriotyöt

Maanäytteistä analysoitiin laboratoriossa öljyhiilivedyt C5-C40 (8 kpl). Vesinäytteestä määritettiin vastaavat öljyhiilivedyt kuin maaperänäytteistä. Näytteet analysoitiin SGS Finland Oy:n laboratoriossa Kotkassa. Laboratorio on FINAS-akkreditoitu.

Tutkimustulokset

Maaperä

Tutkituissa näytteissä ei havaittu valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisen kynnysarvotason, alemman ohjearvotason tai ylemmän ohjearvotason ylittäviä pitoisuuksia BTEX-yhdisteitä, bensiinijakeita, keskitisleitä tai raskaita jakeita lukuun ottamatta näytettä KP108 (OJA). Ko. näytteessä keskitisleiden >C10-C21 pitoisuus 450

mg/kg ylittää alemman ohjearvotason (300 mg/kg) ja öljyhiilivetyjen >C10-C40 summapitoisuus 720 mg/kg ylittää kynnysarvotason (300 mg/kg). Näyte otettiin ojan pohjasta öljynerottimen purkuputken läheisyydestä.

Taulukko 1. Tutkimustulosten yhteenveto vuonna 2020.

Tunnus	Lisätietoja (havainnot)	LABORATORIOANALYYSIT												
		Aromaattiset hiilivedyt					Öljyhiilivetyjakeet							
		Bentseeni	Tolueeni	Etylibentseeni	Ksyleeni	TEX	MTBE	TAME	ETBE	TAAE	Bensiinijakeet (C5-C10)	Keskittisleet (>C10-C21)	Raskaat öljyjakeet (>C22-C40)	Öljyjakeet (>C10-C40)
MAANÄYTTEET		mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg
Kynnysarvo (VNA)		0,02	-	-	-	1 ⁴⁾	0,1	0,1	-	-	-	300 ²⁾	300 ²⁾	300
Alempi ohjearvo (VNA)		0,20	5	10	10 ³⁾	-	5 ¹⁾	5 ¹⁾	-	-	100	300	600	-
Ylempi ohjearvo (VNA)		1	25	50	50 ³⁾	-	50 ¹⁾	50 ¹⁾	-	-	500	1 000	2 000	-
KP101	0,5-1 m	<0,02	<0,02	<0,02	<0,06	<0,1	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	<5	<20	<20	<40
KP101	1,5-1,8 m	<0,02	<0,02	<0,02	<0,06	<0,1	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	<5	57	22	79
KP103	0,5-1 m	<0,02	<0,02	<0,02	<0,06	<0,1	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	<5	<20	<20	<40
KP104	0-0,5 m	<0,02	<0,02	<0,02	<0,06	<0,1	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	<5	<20	110	110
KP105	1,5-2 m	<0,02	<0,02	<0,02	<0,06	<0,1	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	<5	<20	<20	<40
KP106	2-3 m	<0,02	<0,02	<0,02	<0,06	<0,1	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	<5	<20	<20	<40
KP107	1-2 m	<0,02	<0,02	<0,02	<0,06	<0,1	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	<5	21	<20	<40
KP108	OJA	<0,02	0,37	<0,02	<0,06	0,45	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	6,7	450	270	720
Vesinäyte		µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l
Pohjaveden ympäristölaatusnormi ⁵⁾		0,50	12	1	10		7,5	60						50
Pohjaveden laadun vertailuarvot ⁶⁾		10	700	300	500		50				alif. 300	arom. 210		
PVP105		<1	<1	<1	<3	<5	<1	<1	<1	<1	<200	<25	<25	<50

¹⁾ Summapitoisuus sisältäen seuraavat yhdisteet: metyyli-tert-butyylieetteri (MTBE) ja tert-amyylieetteri (TAME)

²⁾ Yhteispitoisuus öljyjakeille (>C₁₀-C₄₀)

³⁾ Summapitoisuus sisältäen rakennisomeerit

⁴⁾ Summapitoisuus sisältäen seuraavat yhdisteet: tolueeni, etylibentseeni ja ksyleeni.

⁵⁾ VNA 341/2009

⁶⁾ Ympäristöhallinnon ohjeita 6/2014

VNA. Valtioneuvoston asetus 214/2007

¹⁾ Summapitoisuus sisältäen seuraavat yhdisteet: metyyli-tert-butyylieetteri (MTBE) ja tert-amyylieetteri (TAME)

²⁾ Yhteispitoisuus öljyjakeille (>C10-C40)

³⁾ Summapitoisuus sisältäen rakennisomeerit

⁴⁾ Summapitoisuus sisältäen seuraavat yhdisteet: tolueeni, etylibentseeni ja ksyleeni.

⁵⁾ VNA 341/2009

⁶⁾ Ympäristöhallinnon ohjeita 6/2014

VNA, Valtioneuvoston asetus 214/2007

Pohjavesi

Säiliöalueen pohjoispuolisesta tutkimuspisteestä KP105/PVP105 otetussa pohjavesinäytteessä ei havaittu laboratorion analyysin määrittämisrajaa ylittäviä pitoisuuksia BTEX-yhdisteitä, bensiinijakeita, keskitisleitä ja raskaita jakeita.

Betoni

Betonilaatasta ei ole otettu näytteitä.

Haitta-aineiden kokonaismäärät

Jakelumittarin alueella näytteessä PVP1 (0-0,2 metriä) havaittiin vuonna 2002 keskitisleitä 970 mg/kg. Pitoisuus ylittää valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisen kynnysarvon ja alemman ohjearvon keskitisleille (300 mg/kg), mutta alittaa niukasti ylemmän ohjearvotason (1 000 mg/kg). Samassa pisteessä PVP1 esiintyi syvyydellä 1,5-2,0 metriä pieni kynnysarvon ja alemman ohjearvon (300 mg/kg) alittava

keskitisleiden pitoisuus 32 mg/kg. Myös näytteessä KK2 (1,5-2,0 metriä) esiintyi hyvin pieni keskitislepitoisuus 2,2 mg/kg.

Vuonna 2009 tehdyt tutkimuspisteet sijoitettiin samoille alueille kuin vuonna 2002 toteutetut aikaisemmat tutkimukset. Vuonna 2009 tehdyissä tutkimuksissa öljyhiilivety-pitoisuudet C6-C35 olivat kaikissa maaperänäytteissä alle analyysimääritysrajan.

Kesällä 2020 tehdyissä tutkimuksissa havaittiin alemman ohjearvotason (300 mg/kg) ylittävä, mutta ylemmän ohjearvotason (1 000 mg/kg) alittava pitoisuus 450 mg/kg keskitisleitä >C10-C21. Jakeluaseman ja öljynerottimen läheisyydestä otetuissa näytteissä havaitut pitoisuudet olivat pieniä. Pitoisuudet alittivat kynnysarvotason sekä alemman ja ylemmän ohjearvotason BTEX-yhdisteiden, bensiinijakeiden, keskitisleiden ja raskaiden jakeiden osalta.

Pisteestä PVP1 otetussa vesinäytteessä vuonna 2002 havaittiin koholla oleva keskitisle-pitoisuus 4,7 mg/l. Pisteestä PVP3 otetussa vesinäytteessä vuonna 2009 oli pieni keskitislepitoisuus 0,23 mg/l. Vuonna 2020 otetussa vesinäytteessä PVP105 ei havaittu laboratorion analyysin määritysrajaa ylittäviä pitoisuuksia BTEX-yhdisteitä, bensiinijakeita, keskitisleitä tai raskaita jakeita.

Tutkimuksia ei pystytty rakenteiden vuoksi tekemään ihan mittareiden, erotinkaivon ja säiliöiden läheisyydessä. Jakelumittareiden ja mahdollisesti myös maanpäällisen säiliön alapuolisessa maaperässä voi olla pilaantuneempaa maata kuin mitä tutkimuksissa havaittiin.

RISKINARVIOINTI JA KUNNOSTUSTARPEEN ARVIOINTI

Riskinarvio

Kohde sijaitsee Ranuan kunnassa kuntataajaman länsilaidalla. Kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Kiinteistöllä on asemakaavamerkintä **TY** eli teollisuusrakennusten korttelialue. Kohdekiinteistöä ympäröivät lännessä peltoalueet ja muissa suunnissa tiealueet.

Maaperässä vuonna 2002 havaittu keskitislepitoisuus 970 mg/kg alittaa niukasti valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisen ylemmän ohjearvon (1 000 mg/kg). Vuonna 2020 öljynerottimen jälkeisestä ojasta otetussa näytteessä havaittu keskitislepitoisuus 450 mg/kg ylittää alemman ohjearvotason (300 mg/kg), mutta alittaa selvästi ylemmän ohjearvotason (1 000 mg/kg). Muilta osin havaitut keskitislepitoisuudet olivat alle alemman ohjearvotason ja myös kynnysarvon (300 mg/kg). Vuonna 2009

analysoitujen näytteiden öljyhiilivetypitoisuudet C6-C35 olivat analyysimäärittämissärajien alittavia.

Mittarijalustan viereisestä tutkimuspisteestä PVP1 otetussa vesinäytteessä vuonna 2002 havaittiin koholla oleva keskitislepitoisuus 4,7 mg/l. Säiliöalueen pohjoisosan pisteestä PVP3 otetussa vesinäytteessä vuonna 2009 oli pieni keskitislepitoisuus 0,23 mg/l.

Valtioneuvoston asetus 214/2007 maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annettiin 1.3.2007 ja se astui voimaan 1.6.2007. Valtioneuvosto asetuksen 2 §:n mukaan maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnin on perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Arvioinnissa on otettava huomioon:

- 1) haitallisten aineiden pitoisuudet, kokonaismäärät, ominaisuudet, sijainti ja taustapitoisuudet maaperässä; taustapitoisuudella tarkoitetaan haitallisten aineiden luontaisesti tavanomaisia pitoisuuksia maaperässä tai sellaisia kohonneita pitoisuuksia, jotka esiintyvät pintamaassa laajalla alueella pilaantuneeksi epäillyn alueen ympäristössä;
- 2) pilaantuneeksi epäillyn alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet sekä tekijät, jotka vaikuttavat haitallisten aineiden kulkeutumiseen ja leviämiseen alueella ja sen ulkopuolella;
- 3) pilaantuneeksi epäillyn alueen ja sen ympäristön tai pohjaveden nykyinen ja suunniteltu käyttötarkoitus;
- 4) mahdollisuus haitallisille aineille altistumiseen lyhyen ja pitkän ajan kuluessa;
- 5) altistumisen seurauksena terveydelle ja ympäristölle aiheutuvan haitan vakavuus ja todennäköisyys sekä haitallisten aineiden mahdolliset yhteisvaikutukset,
- 6) käytettävien tutkimustietojen ja muiden lähtötietojen sekä arviointimenetelmien epävarmuustekijät.

Valtioneuvoston asetuksen 3 §:n mukaan maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on arvioitava, jos yhden tai useamman haitallisen aineen pitoisuus maaperässä ylittää asetuksen 214/2007 liitteessä säädetyn kynnysarvon. Alueilla, joilla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, arviointikynnyksenä pidetään taustapitoisuutta. Valtioneuvoston asetuksen mukaan, jos kohteessa havaitaan BTEX-yhdisteitä, niiden vaikutukset pohjaveteen/talousveteen on arvioitava erikseen.

Kohteen kunnostustarve arvioidaan ensisijaisesti kohdekohtaisella riskitarkastelulla. Riskitarkastelussa huomioidaan haitta-aineen lähde ja määrä, kulkeutumisreitit ja haitta-aineille altistuvat kohderyhmät. Maaperän pilaantuneisuuden vertailuarvona käytetään valtioneuvoston asetuksessa 214/2007 maaperän pilaantuneisuuden ja

puhdistustarpeen arvioinnista annettuja ohjearvoja, ellei riskitarkastelu tai viitearvojen soveltuvuustarkastelu edellytä käytettäväksi muita arvoja.

Tähän kohteeseen soveltuu käytettäväksi viitearvoina maaperälle ylemmät ohjearvot, koska kohde ei sijoitu pohjavesialueelle ja alue on asemakaavassa merkitty teollisuusrakennusten korttelialueeksi. Kohteen pohjavettä ei hyödynnetä talousvetenä. Tontin vaikutusalueella, sen ympäristössä, ei ole herkkiä maankäyttömuotoja, joissa ylemmät ohjearvot eivät olisi viitearvoina riittäviä. Peltoalueellakaan mahdolliset haittavaikutukset eivät voi kohdistua viljeltävään pintamaahan.

Havaitut kohonneet keskitislepitoisuudet eivät voi kulkeutua vedenottamolle. Etäisyys vedenottamolle on yli 700 metriä, mille etäisyydelle ei keskitisleiden ole missään koskaan todettu kulkeutuneen. Yleisesti keskitisleiden maksimikulkeutumismatkan on todettu olevan alle 100 metriä. Näin ollen em. viitearvot soveltuvat kohteessa käytettäväksi siltäkin osin.

Kulkeutumisen arviointi

Kohteen maaperässä havaittiin vuonna 2002 valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisen ylemmän ohjearvotason (1 000 mg/kg) niukasti alittava keskitislepitoisuus 970 mg/kg syvyydellä 0-0,2 metriä maanpinnasta pisteessä PVP1. Öljynerottimen purkuputken läheisyydessä avo-ojan pohjasta otetussa näytteessä havaittiin keskitisleitä alemman ohjearvotason (300 mg/kg) ylittävä pitoisuus 450 mg/kg. Muilta osin pitoisuudet alittivat kynnysarvon ja alemman ohjearvotason. Vuonna 2009 analysoitujen näytteiden pitoisuudet alittivat kaikkien tutkittujen komponenttien osalta analyysimääritysrajan. Vuonna 2009 ja 2020 tehdyt kairapisteet sijoittuvat hyvin lähelle aikaisemmin toteutettuja kairauksia, joten tämän perusteella voidaan olettaa, että maaperässä vuonna 2002 havaitut keskitisleet esiintyivät maaperässä pistemäisenä.

Haitta-aineiden kulkeutuminen pintavesieroosion tai tuulen mukana on teoriassa mahdollista, mutta haitta-aineet esiintyvät pienellä alueella, joten merkittävää kulkeutumista ei voi tapahtua. Haitta-aineiden päätyminen kasvillisuuteen ei ole todennäköistä, koska haitta-aineet esiintyivät murskepintaisella piha-alueella.

Keskitisleet ovat kevyimpien keskitislejakeiden osalta hieman liukoisia ja kulkeutuvia, joten haitta-aineiden leviäminen pohjaveden välityksellä lähialueelle on mahdollista. Pohjavedessä havaittiin vuonna 2002 koholla oleva keskitislepitoisuus 4,7 mg/l jakelualueen viereisestä tutkimuspisteestä PVP1 otetussa vesinäytteessä. Vuonna 2009 säiliöalueen pohjoispäädystä pisteestä PVP3 otetussa vesinäytteessä keskitislepitoisuus oli pieni 0,23 mg/l. Piste PVP3 sijoittuu lähelle aikaisempaa pohjavesiputkea PVP1 ja

sijaitsee pohjaveden virtaussuunnassa, joten pohjavesiputkesta PVP3 otetun näytteen katsotaan edustavan paremmin jakeluaseman pohjaveden tilaa. Pohjavesiputkessa PVP105 ei havaittu vuoden 2020 tutkimuksissa laboratorion analyysin määrittämisrajan ylittäviä pitoisuuksia tutkittuja haitta-aineita. PVP105 sijoittuu pohjavesiputkien PVP1 ja PVP3 väliin. Todennäköisesti pohjaveden keskitislepitoisuudet ovat ajan kuluessa luontaisen hajoamisen myötä pienentyneet. Maaperä alueella on heikosti vettä johtavaa, joten haitta-aineiden kulkeutuminen pohjaveden mukana on vähäistä.

Lähin pysyvä asutus on 100 metrin päässä kohteen kaakkoispuolella. Pohjaveden päävirtaussuunta karttatulkinnan perusteella on koilliseen. Pohjaveden virtaussuunnassa lähin pysyvä asutus on noin 120 metrin päässä. Haitta-aineiden leviäminen naapurikiinteistön puolelle ei ole mahdollista.

Haitta-aineiden kulkeutuminen sisäilmaan ei ole mahdollista, koska läheisyydessä ei ole rakennuksia. Keskitisleiden ja raskaiden jakeiden haihtuminen normaaleissa oloissa on vähäistä.

Altistumisen arviointi

Haitta-aineille altistuminen suoran ihokosketuksen tai ”maan syömisen” välityksellä ei ole mahdollista ellei maata kaiveta.

Altistuminen pölyä hengittämällä on teoriassa mahdollista, mutta haitta-aineet esiintyvät pienellä alueella, joten merkittävää altistumista ei voi tapahtua. Alueella oleskelu on vähäistä, joten tämä altistumisreitti on käytännössä merkityksetön.

Alueen pohjavettä ei hyödynnetä talous- tai kasteluvetenä, joten altistumista pohjaveden välityksellä ei ole mahdollista.

Alueella altistuminen on mahdollista lähinnä ruuansulatuksen kautta maata syömällä, ihokosketuksen kautta ja pölyä hengittämällä kaivettaessa maata. Esitetyt altistusreitit ovat kuitenkin vain teoreettisia ja siten hyvin epätodennäköisiä.

Vaikutusten arviointi

Öljyhiilivedyt ovat suurina pitoisuuksina silmiä, ihoa, hengityselimistöä ja ruuansulatuselimistöä ärsyttäviä. Kohteessa havaituista pitoisuuksista ei kyseisiä haittavaikutuksia voi aiheutua. Havaitut pitoisuudet eivät aiheuta terveysriskiä nykyisellä maankäytöllä.

Riskin luonnehtiminen

Kohde ei sijaitse pohjavesialueella eikä alueen pohjavettä hyödynnetä talousvesikäytössä. Alue sijaitsee teollisuusrakennusten korttelialueella. Haitta-aineille altistuminen sisäilman välityksellä ei ole mahdollista. Alueella ei viljellä ravintokasveja, joten ravintokasveja syömällä ei voi altistua. Haitta-aineiden pääsy ruuansulatuselimistöön on mahdollista ainoastaan maata syömällä. Tämä altistusreitti on kuitenkin vain teoreettinen.

Havaitut pitoisuudet ovat alhaisia, eivätkä aiheuta kohteen (tai naapurikiinteistön) käyttötarkoituksessa terveys- tai ympäristöhaittaa.

Alueella ei ole herkkiä luontoarvoja eikä eläimistöä, joten haitta-ainepitoisuudesta ei aiheudu ympäristöriskiä. Näin ollen ympäristöriskien tarkempaan tarkasteluun ei ole tarvetta.

Epävarmuustekijät

Polttoaineenjako oli kohteessa tutkimusajankohtana käynnissä. Maa- ja pohjavesinäytteiden ottaminen jakelurakenteiden ja -laitteiden kohdalta ei ole tällöin mahdollista, koska rakenteita ei voida rikkoa. Laitteisiin nähden, joiden sijainti ei ole tiedossa, kairauspisteet on sijoitettava riittävän turvallisen etäisyyden päähän. Jakelu- ja mittarialueen alapuolisessa maaperässä on mahdollisesti jonkin verran haitta-ainepitoisempaa maa-ainesta, kuin mitä tutkimuksissa on havaittu.

Analysoinnit on tehty akkreditoidussa laboratorioissa. Mahdolliset epävarmuudet eivät vaikuta pilaantuneisuuden tai kunnostustarpeen arviointiin.

Kunnostustarve

Kohdetutkimuksessa ei ole havaittu öljyhiilivedyistä aiheutuvaa pilaantuneisuutta, joka edellyttäisi välittömiä kunnostustoimenpiteitä nykyisellä käytöllä. Tutkimuksia ei ole voitu kohdistaa käynnissä olevan jakelutoiminnan vuoksi kohtiin, joissa kokemuksen perusteella saattaa olla paikallisesti kohonneita öljyhiilivetypitoisuuksia. Kohteessa oletetaan jakelutoiminnan seurauksena löytyvän kohonneita öljyhiilivetyjä sisältäviä maa-aineksia, mitkä joudutaan poistamaan pilaantuneena maa-aineksena.

PUHDISTAMISTA KOSKEVAT ASIAT

Puhdistustavoite

Kiinteistön asemakaavamerkintä on **TY** eli teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.

Vuonna 2020 tutkituissa näytteissä ei havaittu VNa 214/2007 mukaisen kynnysarvotason, alemman ohjearvotason tai ylemmän ohjearvotason ylittäviä pitoisuuksia BTEX-yhdisteitä, bensiinijakeita, keskitisleitä tai raskaita jakeita lukuun ottamatta näytettä KP108 (OJA). Kohteessa ei siten ole kunnostustarvetta.

Tutkimuksia ei pystytty rakenteiden vuoksi tekemään ihan mittareiden, erotinkaivon ja säiliöiden läheisyydessä. Jakelumittareiden ja mahdollisesti myös maanpäällisen säiliön alapuolisessa maaperässä voi olla haitta-ainepitoisempaa maata kuin mitä 2020 tutkimuksissa havaittiin huomioiden myös aikaisemmat tutkimukset. Tämän vuoksi varaudutaan käsittelemään haitta-ainepitoisia maa-aineksia jakeluaseman purkamisen vaatimassa laajuudessa purkutyömaan aikana.

Mikäli aseman purkamisen vaatiman kaivutyön yhteydessä todetaan säiliö-/jakelualueen ja öljynerottimen purkukaivojen alueella haitta-ainepitoisempaa maa-ainesta kuin mitä tutkimuspisteiden kohdalla havaittiin, sovelletaan kunnostuksen numeerisiksi tavoitetasoiksi ilman erillistä riskinarviota noudatettaviksi valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisia ylempiä ohjearvoja. Ylemmät ohjearvot haihtuville öljyhiilivedyille (C5-C10) ovat 500 mg/kg, keskitisleille (>C10-C21) 1 000 mg/kg ja raskaille öljyhiilivedyille (>C21-C40) 2 000 mg/kg. Mikäli vastoin ennako-odotuksia esiintyy suurempia haitta-ainepitoisuuksia purkukaivuja laajemmalla tai syvemmällä alueella, laaditaan niiden vaikutuksesta erikseen riskinarvio, mikä voi päätyä alustavasti esitetystä tavoitetasosta poikkeaviinkin tavoitteisiin.

Kaivualue on laajuudeltaan noin 180 m². Kaivussyvyys on arviolta 1,0-2,0 metriä. Kaivumassojen määrä on arviolta noin 180 m³ltr. Pilaantunutta maa-ainesta arvioidaan olevan rakenteiden alapuolella noin 40 m³ltr (noin 80 tonnia).

Kohteessa ei ole pohjaveden kunnostustarvetta. Mikäli kaivantoon kertyy vastoin ennako-odotuksia öljyistä vettä, poistetaan vesi ensisijaisesti olemassa olevan öljynerottimen kautta tai imuautolla. Tarvittaessa pohjavedestä otetaan aseman purkutöiden aikana näyte, jonka perusteella päätetään mahdollisista jatkotoimenpiteistä pohjaveden osalta.

Puhdistusmenetelmä

Koska jakelutoiminnan aikana ei ole voitu kohdistaa tutkimuksia riittävän lähelle jakelulaitteistoja, otetaan maaperänäytteitä laitteistojen purkutöiden yhteydessä tehtävistä, kaivusuunnitelman mukaisesti kaivetuista kaivannoista. Mikäli haitallisia pitoisuuksia ilmenee, tehdään maaperän kunnostus haitattomalle tasolle tarpeellisessa laajuudessa massanvaihdolla. Haitaton taso määritellään olevan joko ylempien ohjearvojen määrittämä taso tai arvioitua suurempien, ylempien ohjearvotasojen ylittävien maa-ainesmäärien esiintyessä, tai mikäli haitta-aineita esiintyy purkukaivuja laajemmalla alueella, erillisellä riskinarviolla määritetty, ylemmistä ohjearvoista poikkeava taso.

Jätteiden käsittely

Poistettavat maa-ainekset sekä kaivannoista mahdollisesti löytyvät jätteet toimitetaan luvalliseen vastaanottoaikaan.

Puhdistustyön suorittaminen ja valvonta

Pilaantuneen maaperän tutkimuksia ja kunnostusta ohjaa ympäristötekniikan valvoja. Purkutöistä vastaava urakoitsija toimii ns. päätoteuttajana. Valvoja seuraa kaivumaiden pilaantuneisuutta ja ohjaa mahdollisesti pilaantuneen maa-aineksen kaivua aistinvaraisten havaintojen, kenttämittausten sekä laboratorioanalyysitulosten perusteella. Valvojan tehtäviin kuuluu myös kaivetun maa-aineksen sijoituskohteiden osoitus maarakennusurakoitsijalle, siirtoasiakirjojen laadinta, massamäärien kirjanpito ja yhteydenpito ympäristöviranomaisiin. Jakelutoimintaan liittyvien rakenteiden purkutöiden jälkeen maaperän pilaantumattomuus varmistetaan jakeluasemalla tehdyistä kaivannoista ja/tai kasoilta otettavien näytteiden avulla.

Kunnostustyön jälkeen toimenpiteistä laaditaan raportti, joka toimitetaan ELY-keskukselle sekä kunnan ympäristönsuojeluun sekä tiedoksi kiinteistön omistajalle.

Puhdistamisen ympäristövaikutukset ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Alueen maaperä kunnostetaan jakeluaseman purkutyön yhteydessä purkutyön vaatimassa laajuudessa siten, että kaivualueelle ei jää kunnostuksen tavoitetasoa, VNa:n 214/2007 ylemmän ohjearvotason ylittävää pilaantunutta maa-ainesta. Lisäksi toimitaan siten, ettei kunnostustyön aikana eikä sen jälkeen aiheudu terveyshaittaa ko. alueen toiminnolle. Mikäli kunnostustavoitteita ei jostain syystä saavuteta tai haitta-aineita havaitaan purkukaivuja laajemmalla alueella, tarkastellaan saavutettua tilannetta riskinarviolla käyttäen todellisia, kunnostustyön aikana analysoituja haitta-ainemääriä ja

-yhdisteitä tarkastelun perusteena. Riskinarvion päätelmien pohjalta joko jatketaan kunnostusta tai todetaan saavutetun tason olevan haitaton.

Työ massanvaihdoilla toteutettuna ei oleellisesti poikkea normaalista maarakennustyöstä, eikä aiheuta siitä poikkeavia ympäristöhaittoja.

AIKATAULU

Aseman purkutyöt kestävät arviolta kaksi (2) viikkoa. Jakeluaseman purkuaikataulu on alustavasti aikataulutettu toteutettavaksi 31.12.2020-19.1.2021.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoitukseen liittyviä erillisiä lausuntoja ei ole pyydetty.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Päätös

Lapin ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen. Töiden toteuttamisessa on noudatettava seuraavia määräyksiä.

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

1. Kiinteistöltä RN:o 683-402-31-174 on poistettava maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) **ylemmät ohjearvot** haitta-aineiden osalta:

- bensiinijakeet (C5-C10) 500 mg/kg,
- keskitisleet (>C10-C21) 1 000 mg/kg ja
- raskaat öljyjakeet (>C21-C40) 2 000 mg/kg.

Kaivumaita, joiden pitoisuudet jäävät alle tavoitetasojen, voidaan hyödyntää kaivantojen täytöissä kaivupaikalla, mikäli ne ovat rakennusteknisesti hyödynnettävissä. Polttoaineiden varastointi- ja jakelutoimintaan tarkoitetut käytöstä poistetut maanalaiset laitteet ja rakennelmat tulee poistaa.

Puhdistustöiden aloittamisesta on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Maaperän puhdistustyöt on saatettava loppuun viimeistään **30.11.2021** mennessä. Puhdistusta tulee jatkaa siihen saakka,

kunnes Lapin ELY-keskus hyväksyy puhdistuksen toiminnanharjoittajan esityksestä loppuun saatetuksi.

2. Pilaantuneen maa-alueen kaivannot on aidattava. Lisäksi puhdistusalue on varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.
3. Pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava käsiteltäväksi paikkaan tai laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisten jätteiden käsittely ja vastaanotto. Kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maamassojen ja muiden jätteiden sijoituspaikat on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen töiden aloittamista. Pilaantuneiden maamassojen kuljetus ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Kuljetettaessa kosteita ja valuvia maamassoja tulee kuljetuskaluston olla riittävän tiiviitä, jottei kuljetuksissa pääse valumaan haitallisia aineita ympäristöön. Maamassojen pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Pilaantuneen maan haltijan velvollisuus on laatia jätelain (646/2011) 121 §:n mukainen siirtoasiakirja ja huolehtia, että pilaantuneita maita siirrettäessä se on kuljetusten mukana. Jätteenä luokiteltua pilaantunutta maata saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain 94 §:n mukaisesti rekisteröityneille toimijoille.
4. Pilaantuneita maamassoja, joiden pitoisuustasot ylittävät määräyksessä 1 asetetut tavoitepitoisuudet saadaan pakottavasta syystä välivarastoida kiinteistöllä tiiviillä alustalla enintään 30 vuorokauden ajan. Maamassat on peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi.
5. Mikäli puhdistuksen yhteydessä kaivantoihin kertyy pilaantunutta vettä, se on poistettava esimerkiksi imuautolla tai vesi on puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla, josta on sovittava erikseen Lapin ELY-keskuksen kanssa. Mikäli kaivantoihin kertyvä vesi viemäroidään, veden viemärointiin on pyydettävä lupa alueen vesihuollosta vastaavalta laitokselta ja noudatettava sen antamia ohjeita ja määräyksiä. Vedestä talteen otettu pilaantuneita aineksia sisältävä jäte on toimitettava laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto.
6. Kaivannoista poistettavan ja paikoilleen jätettävän maa-aineksen rajapinnasta on otettava riittävä määrä kontrollinäytteitä määräyksessä 11 täsmennetyllä tavalla. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy määräyksessä 1 asetettuihin puhtaustasoihin, maahan jääneen pilaantuneen alueen sijainti on esitettävä kartalla sekä esitettävä

arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä ja maaperän puhdistustarpeesta.

Laboratorioon toimitettavien maanäytteiden ja tarvittaessa vesinäytteiden analysointi tulee tapahtua akkreditoidussa laboratoriossa.

Määräys melun torjunnasta

7. Puhdistustyön aiheuttama melutaso ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kello 07:00–22:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (Laeq) arvoa 55 dB (A) eikä kello 22:00–07:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (Laeq) arvoa 50 dB (A). Mikäli valvontaviranomaisella on aihetta epäillä toiminnasta syntyvän meluhaittoja, on toiminnanharjoittaja velvollinen ryhtymään haitan johdosta tarvittaviin mittauksiin ja selvityksiin sekä melun vähentämistoimiin.

Määräykset vastuuhenkilöistä ja töiden aloittamisesta

8. Puhdistustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän puhdistukseen ja puhdistustöiden valvontaan. Valvojan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Lapin ELY-keskukselle ja Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvojan tulee laatia työn alussa pöytäkirja, johon kirjataan mm. urakoitsijan yhteystiedot, työturvallisuusasiat ja kalustotiedot. Asiakirjaa tulee täydentää ja ylläpitää puhdistustyön aikana.

Määräykset poikkeuksellisista tilanteista

9. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista on viipymättä ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli häiriötilanteesta voi aiheutua onnettomuusriski tai terveyshaittaa, tapauksesta on ilmoitettava myös Lapin pelastuslaitokselle. Toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen ja haittojen torjumiseksi.

Määräykset kirjanpidosta, puhdistuksen laadunvalvonnasta, tarkkailusta ja raportoinnista

10. Puhdistustyön aikana tulee pitää työmaapäiväkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja puhdistuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Päiväkirjat on säilytettävä vähintään kolmen (3) vuoden ajan ja ne on pyynnöstä esitettävä Lapin ELY-keskukselle tai Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
11. Puhdistustavoitteiden toteutumista on töiden aikana tarkkailtava asianmukaisilla kenttämittauksilla ja näytteenotolla. Tarkkailussa on määritettävä vähintään määräyksessä 1 esitetyt haitta-aineet. Puhdistusalueen katsotaan rajautuneen, kun

laboratorioanalyysillä varmistetut tarkkailutulokset alittavat määräyksessä 1 esitetyt ohjearvot. Kaivantoja ei saa peittää ennen kuin kontrollinäytteiden laboratoriotulokset ovat valmistuneet ja Lapin ELY-keskukselle ja Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu mahdollisuus puhdistustöiden tarkastamiseen.

12. Pilaantuneisuus selvityksen sekä puhdistuksen yhteydessä otettujen näytteiden analyysitulosten ja muiden työnaikaisten havaintojen perusteella on toiminnanharjoittajan esitettävä selvitys puhdistettavan alueen jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta.

13. Puhdistustyön loppuraportti on toimitettava Lapin ELY-keskukselle ja Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportissa on esitettävä:

- yhteenveto kiinteistöillä tehdyistä puhdistustoimista, kenttä- ja laboratoriotutkimuksista sekä tutkimustulokset,
- toteutuneiden kaivantojen laajuus ja syvyys sekä sijainti koordinaatistoon (ETRS-TM35FIN) sidotulla kartalla,
- näytepisteiden sijainti (ETRS-TM35FIN -koordinaatisto),
- selvitys kaivannoista poistettujen maa-ainesten laadusta, määrästä, käsittelystä ja sijoituspaikasta,
- tarvittaessa määräyksessä 6 mainittu riskiarvio ja määräyksessä 12 mainittu selvitys jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta ja
- työmaakokousten pöytäkirjat/muistiot.

Päätöksen perustelut

Lapin ELY-keskus katsoo, että pilaantuneen maaperän puhdistaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen täyttää ympäristönsuojelulaissa pilaantuneen maaperän puhdistamiselle asetetut vaatimukset eikä puhdistustyöstä tai kiinteistön maaperästä aiheudu jatkossa terveyshaittaa tai vaaraa ympäristölle.

Määräysten perustelut

Päätöksessä mainitut määräykset ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Puhdistustavoitteeksi on määrätty valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) ylemmät ohjearvot haitta-ainepitoisuuksille. Lapin ELY-keskus on ottanut puhdistustasoa

määrittäessään huomioon alueen kaavoituksen ja käyttötarkoituksen. Puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää eikä toiminnasta ennakolta arvioiden aiheudu ympäristön muuta pilaantumista tai sen vaaraa. Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille toimitetaan tieto puhdistustöiden suunnitellusta aloitusajankohdasta ennen töiden aloittamista (määräys 1).

Puhdistettava alue on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta tai muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle (määräys 2).

Pilaantuneiden massojen kuljetuksesta, kuormauksesta, varastoinnista ja edelleen toimittamisesta on tarpeen antaa määräykset, ettei puhdistustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-aineiden huuhtoutumista ja näistä johtuvaa pilaantuneiden massojen aiheuttamaa lisäpilaantumista puhdistettavalla kiinteistöllä ja naapurikiinteistöillä estetään mm. oikeanlaisen kuljetuskaluston valinnalla ja välivarastoitavien massojen peittämisellä (määräykset 3-4).

Kaivantoihin kertyvien vesien tehokkaalla puhdistamisella estetään haitta-aineiden edelleen kulkeutuminen puhdistettavien alueiden ulkopuolelle. Haitta-aineita sisältävät jätteet voivat aiheuttaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, mikäli niitä ei käsitellä asianmukaisesti mainittujen jätteiden käsittelyyn erikoistuneissa ja luvan saaneissa laitoksissa (määräys 5).

Puhdistustoimien aikaisilla kontrollinäytteillä saadaan tietoa puhdistuksen etenemisestä ja riittävydestä. Tarkkailulla varmistetaan, että alueet puhdistetaan määräyksessä 1 annettujen ohjearvojen mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on pystyttävä osoittamaan, että puhdistustyöt on tehty riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti. Siinä tapauksessa, että tavoitetta ei saavuteta, on pystyttävä arvioimaan riskit ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräys 6).

Määräys on annettu meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi (määräys 7).

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että puhdistus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa (määräys 8).

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden

antamiseksi. Määräys torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi (määräys 9).

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa, laadun valvontaa, tarkkailua ja raportointia. Puhdistustöiden onnistumisen kannalta on tärkeää, että käsiteltävien massojen ominaisuuksista, puhdistuksen etenemisestä ja puhdistuksen riittävydestä saadaan luotettavaa tietoa. Tarkkailu on tarpeen myös haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi. Tarkkailulla saatavan tiedon avulla varmistetaan, että puhdistustöille asetetut tavoitteet saavutetaan pysyvästi ja tarvittaessa pystytään tehostamaan puhdistustöiden ympäristönsuojelutoimia sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. Kaivutyötä ohjataan pääasiassa paikan päällä tehtävin kenttämittauksin ja havainnoin. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi kaivantojen tarkistusvelvoite näytteenotoin on tarpeen. Laboratoriotulosten odottaminen varmistaa päätöksessä asetetun puhdistustason saavuttamisen.

Puhdistustyön aikana ja sen jälkeen on pystyttävä varmistamaan ja osoittamaan, että puhdistettava alue on puhdistettu riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräykset 10-13).

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 30.11.2025 asti. Maaperän puhdistamista koskeva asia on saatettava uudelleen vireille, mikäli ilmoituksessa mainittuja alueita ei em. päivämäärään mennessä saada puhdistettua tämän päätöksen mukaisesti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lapin ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Kuulutus ja päätös julkaistaan Lapin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/lappi > Ajankohtaista > Kuulutukset. Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös toiminnan vaikutusalueen kuntien verkkosivuilla.

Lisäksi päätös julkaistaan verkkosivulla: www.ymparisto.fi > Asiointi, luvat ja ympäristövaikutusten arviointi > Luvat, ilmoitukset ja rekisteröinti > YSL:n kertaluonteisen toiminnan ilmoitusmenettely > Ilmoituspäätökset > Pilaantuneet maa-alueet > Lapin ELY-keskus.

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16 §, 17 §, 84 §, 85 §, 133 §, 136 §, 190 §, 191 § ja 205 §,
 Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 26 §:t,
 Jätelaki (646/2011) 12 §, 13 §, 15 §, 29 §, 31 §, 94 § ja 121 §,
 Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 7-9 § ja 11 §,
 Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007),
 Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §,
 Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 § ja
 Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeino-toimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018).

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 880 €

Päätöksestä peritään valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018) mukainen suoritemaksu. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä peritään 55 €/h. Tämän päätöksen käsittelyyn käytettiin 16 tuntia eli maksu on yhteensä 880 €.

VALVONNAN MAKSULLISUUS

Ympäristönsuojelulain 205 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta tehdyn päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Valvontatoimenpiteitä koskeva lasku lähetetään vuosittain.

Valvontatoimenpiteet:

alle 6 tuntia 150 €, 6-13 tuntia 385 €, 14-27 tuntia 1 155 € ja 28-41 tuntia 1 925 €.

PÄÄTÖKSEN JAKELU

Päätös hakijalle

Jäljennös maksutta (sähköisenä):

Ranuan kunta

Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Suomen ympäristökeskus

Napapiirin Kuljetus Oy

TIETOJÄRJESTELMÄÄN MERKITSEMINEN

Kiinteistön maaperää koskevat tiedot lisätään valtakunnalliseen maaperän tilan tietojärjestelmään.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

HYVÄKSYNTÄ

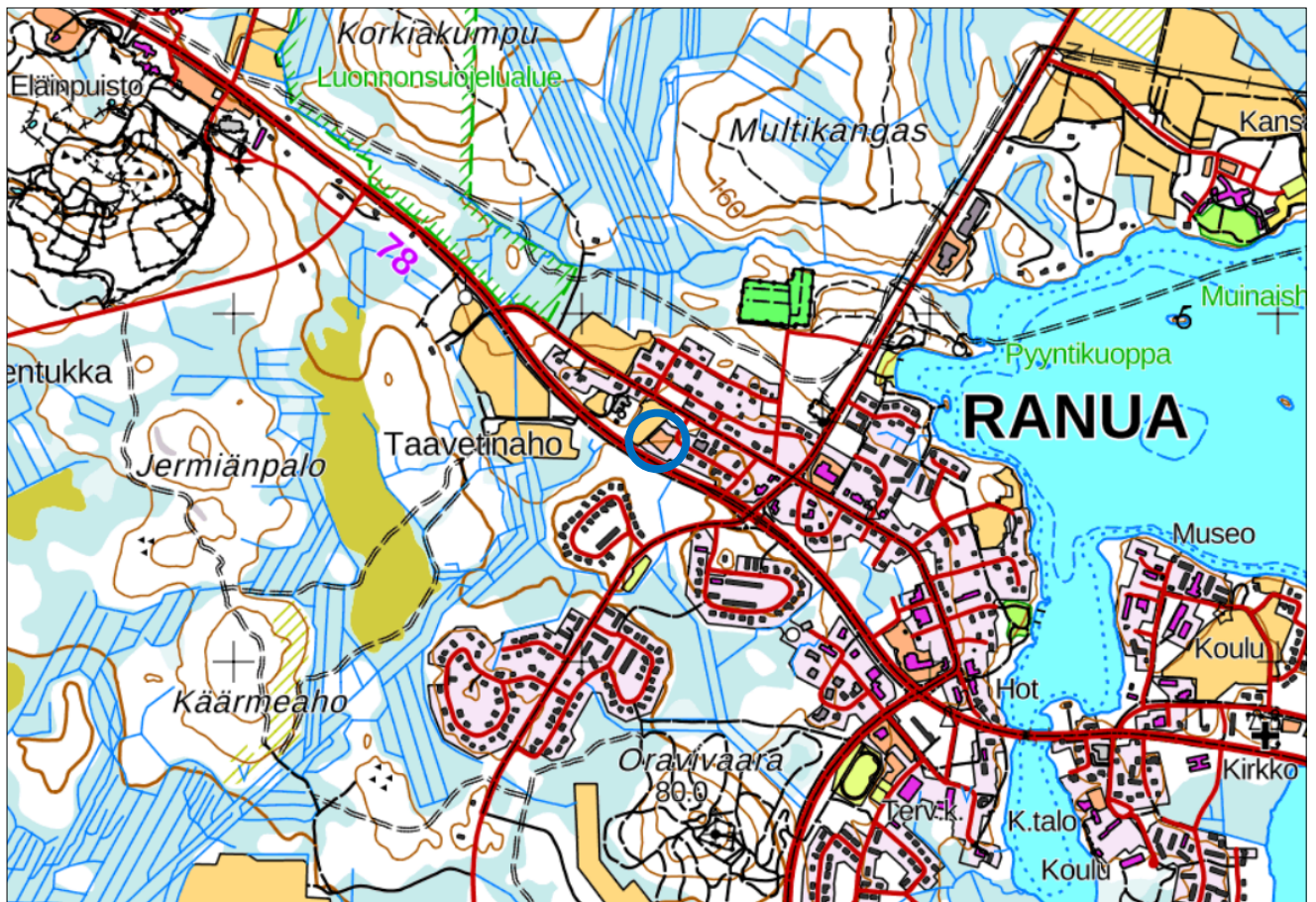
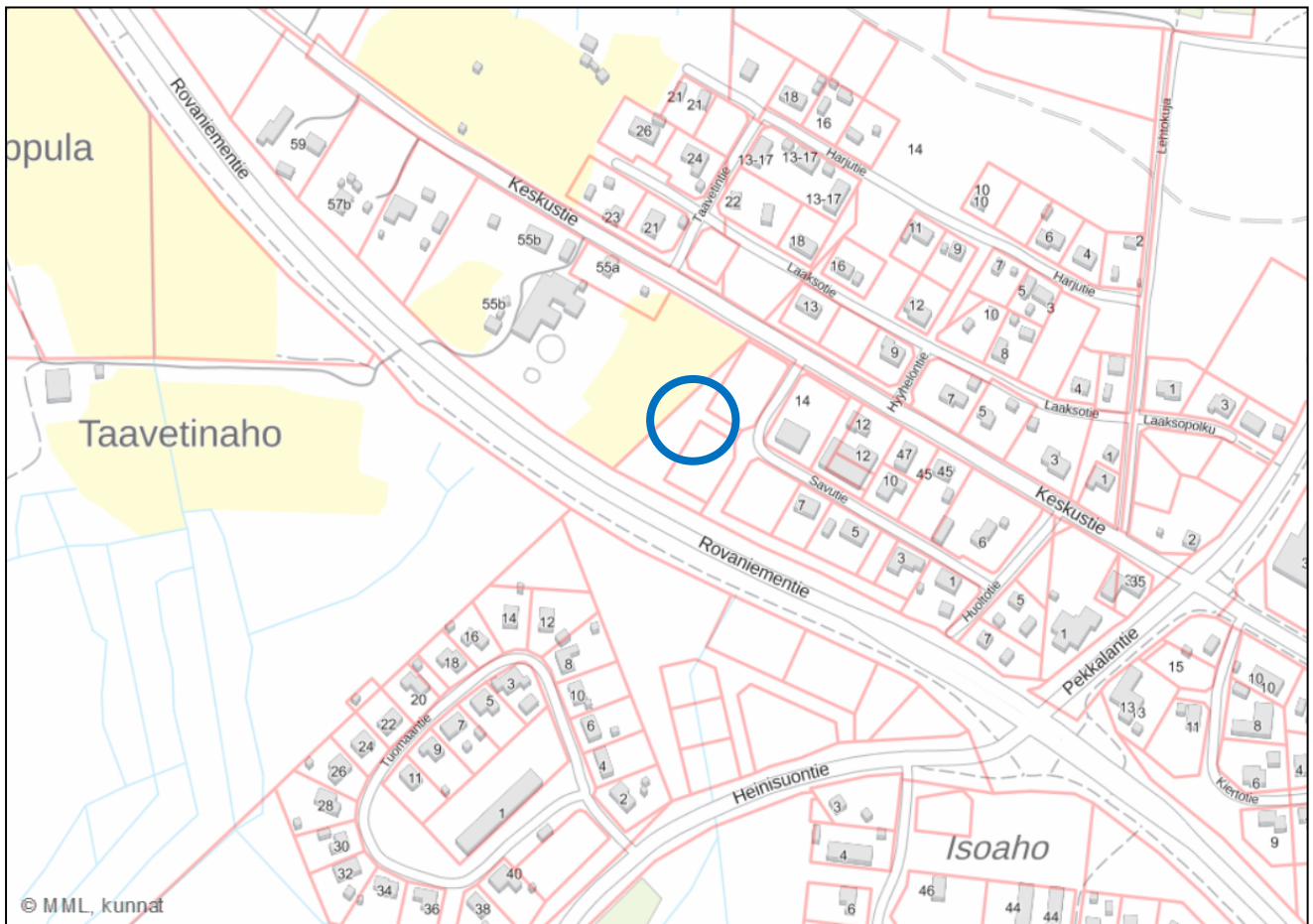
Tämän asiakirjan on esitellyt insinööri Anna-Kaisa Puhakka ja ratkaissut ylitarkastaja Vesa-Matti Määttä. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

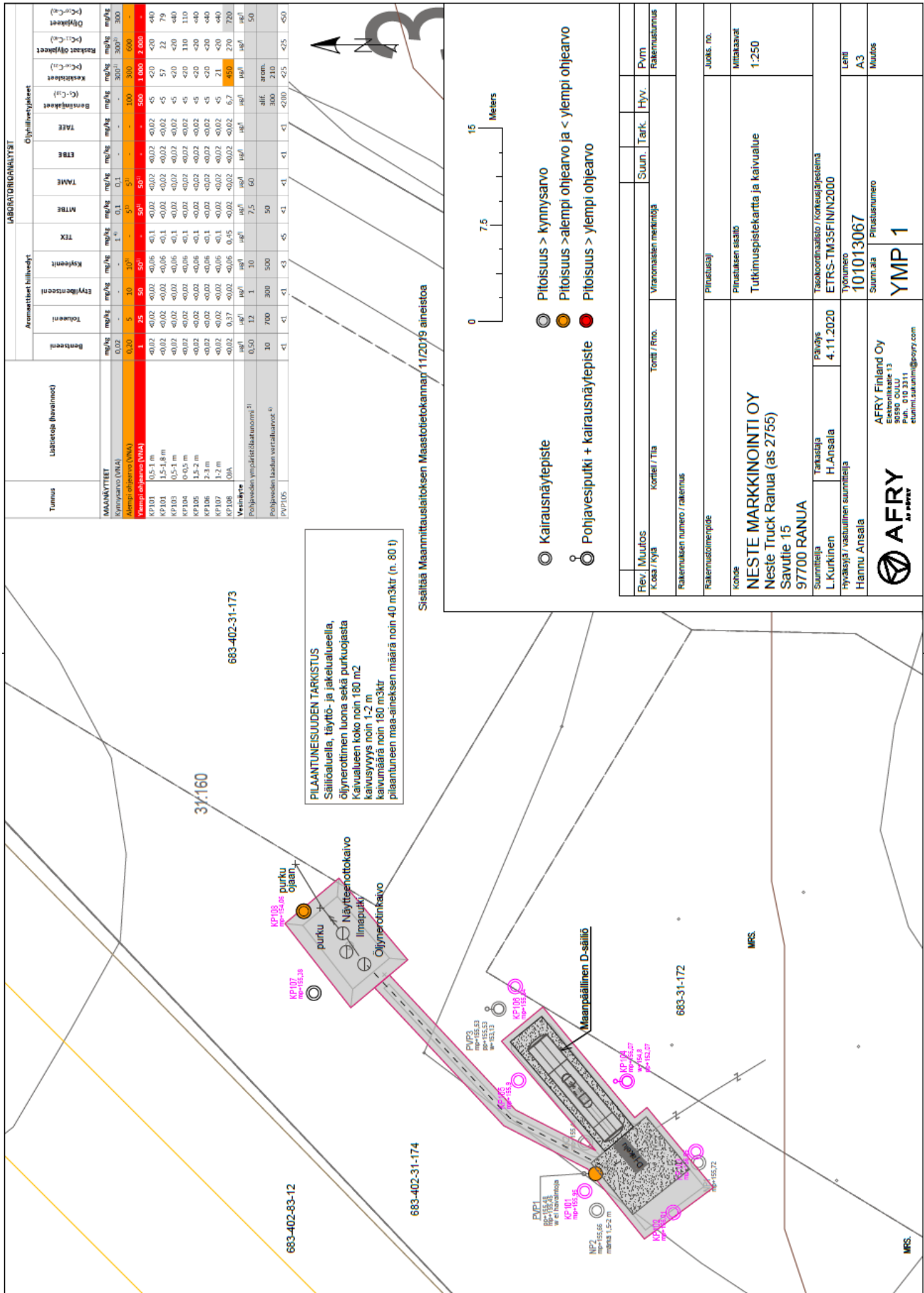
LIITTEET

Liite 1. Sijaintikartat

Liite 2. Tutkimuspistekartta ja kaivualue

Liite 3. Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuvan seitsemäntenä (7) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaika päättyy **4.1.2021**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Vaasa hallinto-oikeudessa.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Valitus liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa

[https://asiointi2.oikeus.fi/ hallintotuomioistuimet](https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet).

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu **260 euroa**. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
Postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin:	Kirjaamo 029 564 2780 (ma-pe klo 8.00-16.15)
Puhelinvaihde:	029 564 2611
Faksi:	029 564 2760
Sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi, https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Tämä asiakirja LAPELY/4998/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/4998/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Puhakka Anna-Kaisa 27.11.2020 09:41

Ratkaisija Määttä Vesa-Matti 27.11.2020 09:58